

Siła przykrywki

O dyskursywnej mocy zarządzania
przestrzenią internetową

Kontekst opowieści – „Kultura *newsów*”

„[S]erwis informacyjny to coś znacznie więcej niż zwykłe odzwierciedlenie rzeczywistych wydarzeń – przekazuje on również ustaloną definicję rzeczywistości jako takiej.”

Stuart Allan

„Kultura *newsów*”, 2006, s. 4.

Przeciwstawienie modelowe

MEDIA

1. Przekazy medialne
2. Wartości mediów
3. Normy narzucane przez media
4. Medialne hierarchie wydarzeń

SPOŁECZEŃSTWO

1. Przekazy ludzkie (np. rozmowy wewnątrz grup społecznych)
2. Wartości społeczeństwa
3. Normy narzucane przez społeczeństwo
4. Społeczne (publiczne) hierarchie wydarzeń

Koncepcja *agenda-setting*

- **Agenda medialna** – to co media uznają w danym czasie za ważne nadając im w swoich przekazach wysoki priorytet
- **Agenda publiczna (społeczna)** – to co społeczeństwo uznaje w danym czasie za ważne, o czym jego członkowie rozmawiają, czym się emocjonują, etc.

Czy istnieją sposoby wpływania na agendę medialną?

1. Przemilczanie informacji niewygodnych
2. Nagłaśnianie informacji niesprawdzonych (bądź po prostu nieprawdziwych)
3. Metoda przykrycia

Maciej Iłowiecki

„Krzywe zwierciadło. O manipulacji w mediach”, 2003, s. 113-142

Metoda *przykrywki*

- „[P]odrzuć w danym momencie informacji (albo całego tematu, problemu) tak ciekawej, sensacyjnej bądź szczególnie obchodzącej ludzi, by odwrócić ich uwagę od innego tematu (problemu) i właśnie przykryć coś, co zdaniem manipulatorów lepiej usunąć ze sfery zainteresowania”

(Tamże, s. 121)

Metoda *przykrywki* socjologicznie

Charakterystyka socjologiczna aktora stosującego:

- posiada odpowiednie zasoby do tego, aby w określonym czasie ujawniona przez niego informacja, znacząca w sensie medialnym, mogła zdominować bądź nawet zmarginalizować inną informację niewygodną dla owego aktora i odwrócić od niej uwagę opinii publicznej.
- dany aktor dokonuje tego w imię swojego własnego interesu bądź interesu grupy społecznej zainteresowanej w przykryciu informacji dla niej niewygodnej

Metoda przykrywki: przykłady oskarżeń

- Jacek Kurski – „afery billboardowa” miała przykryć objęcie prezesury przez J. Netzla (sierpień 2006)
- Janusz Palikot – rozpowszechnianie plotek o „kryptogejach w PiS” miało przykryć podróż D. Tuska do Peru (maj 2008)
- Sprawa senatora Tomasza Misiaka – miała przykryć doniesienia o nepotyzmie Waldemara Pawlaka (maj 2009)
- Donald Tusk – ogłoszenie decyzji o niekandydowaniu w wyborach prezydenckich miało przykryć przesłuchanie przed komisją śledczą Mirosława Drzewieckiego (styczeń 2010)

Decyzja Donalda Tuska (DDT) i przesłuchanie Mirośława Drzewieckiego (PMD)

Metodologia:

- Analiza frekwencyjna
- Program komputerowy (autorstwa Wojciecha Walczaka) pobierający co 20 minut zarówno tytuły jak i treść artykułów (*newsów*, wiadomości) z okienek informacyjnych portali: gazeta.pl, onet.pl, wp.pl, interia.pl.
- Wyselekcjonowano wszystkie *newsy* dotyczące przesłuchań: Zbigniewa Chlebowskiego (PO), Mirośława Drzewieckiego (PO), Grzegorza Schetyny (PO), Donalda Tuska (PO), Jarosława Kaczyńskiego (PiS) i Ryszarda Sobiesiaka (biznesmen z branży hazardowej) **tylko z dnia przesłuchania**

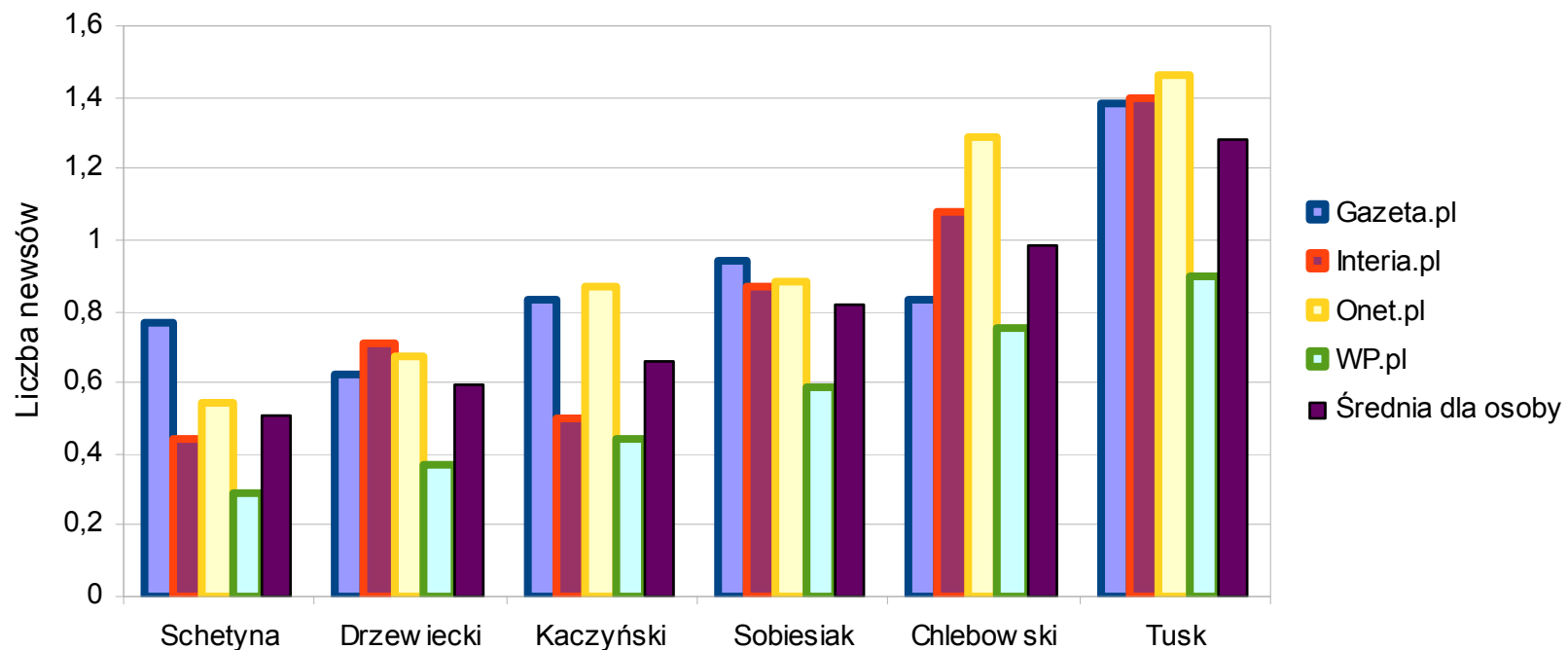
Metodologia c.d.

Selekcjonowano za pomocą metody jednoczesnego występowania *tagów*

- Nazwisko przeszukiwanego we wszystkich odmianach + „hazard” we wszelkich odmianach
- Słowo „Tusk” + słowo „kandyd” (wszystkie odmiany)

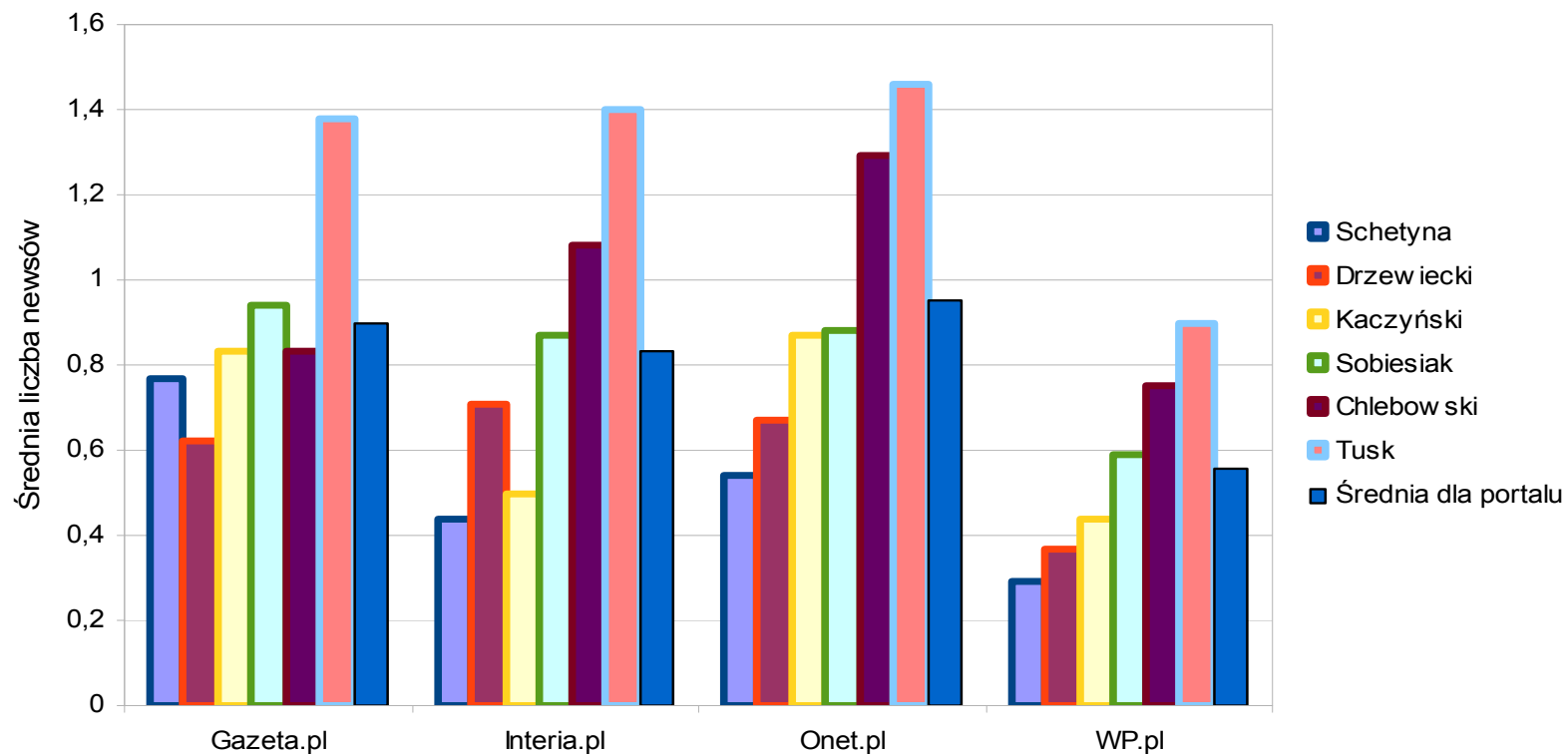
Wyniki analizy cz. 1

Średnia liczba newsów w próbce ze względu na przeszukiwany

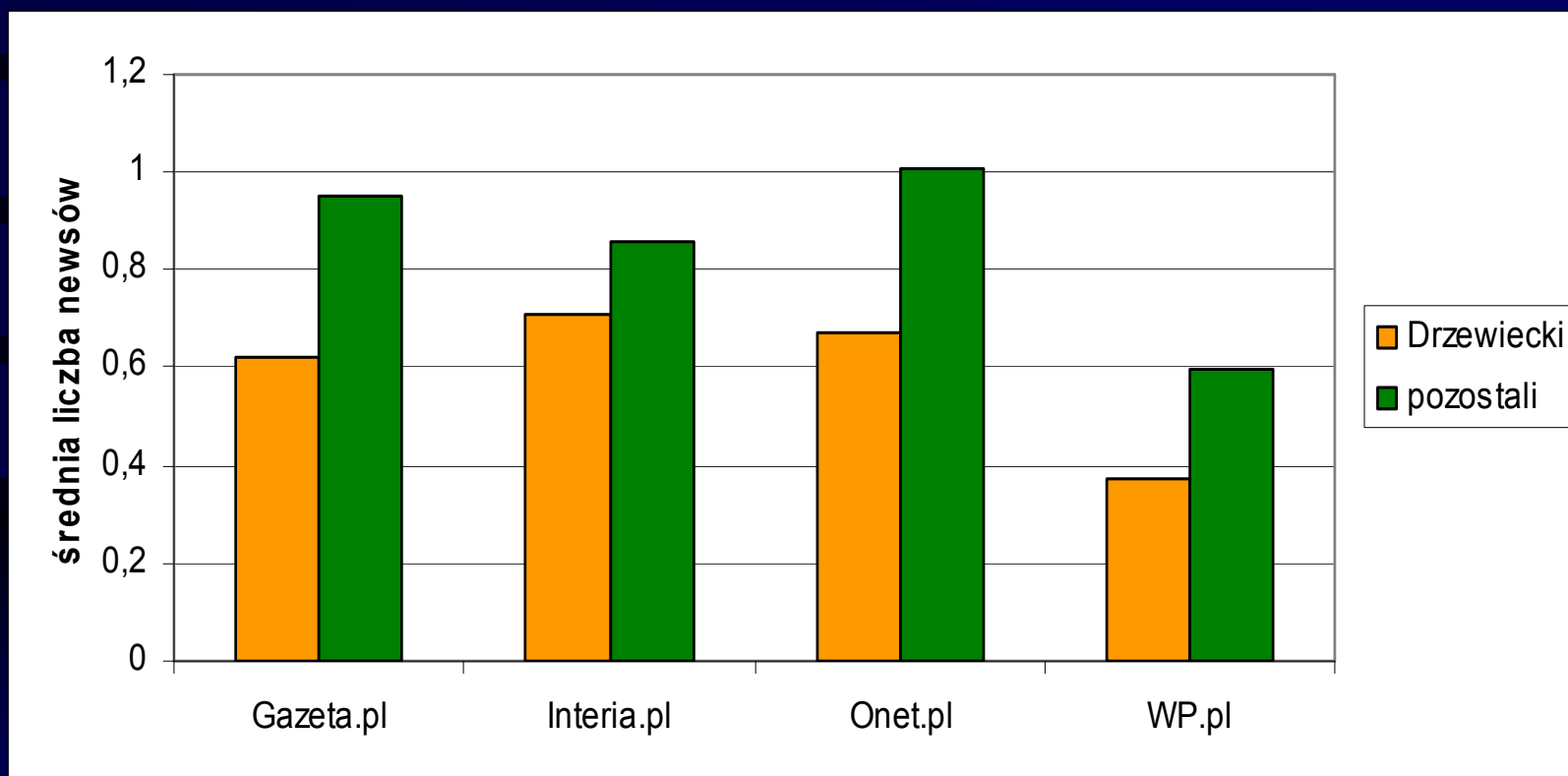

Wyniki analizy cz. 2

Średnia liczba newsów w próbie ze względu na portal

Porównanie średnich liczb *newsów* w próbce dotyczących PMD i pozostałych 5 świadków

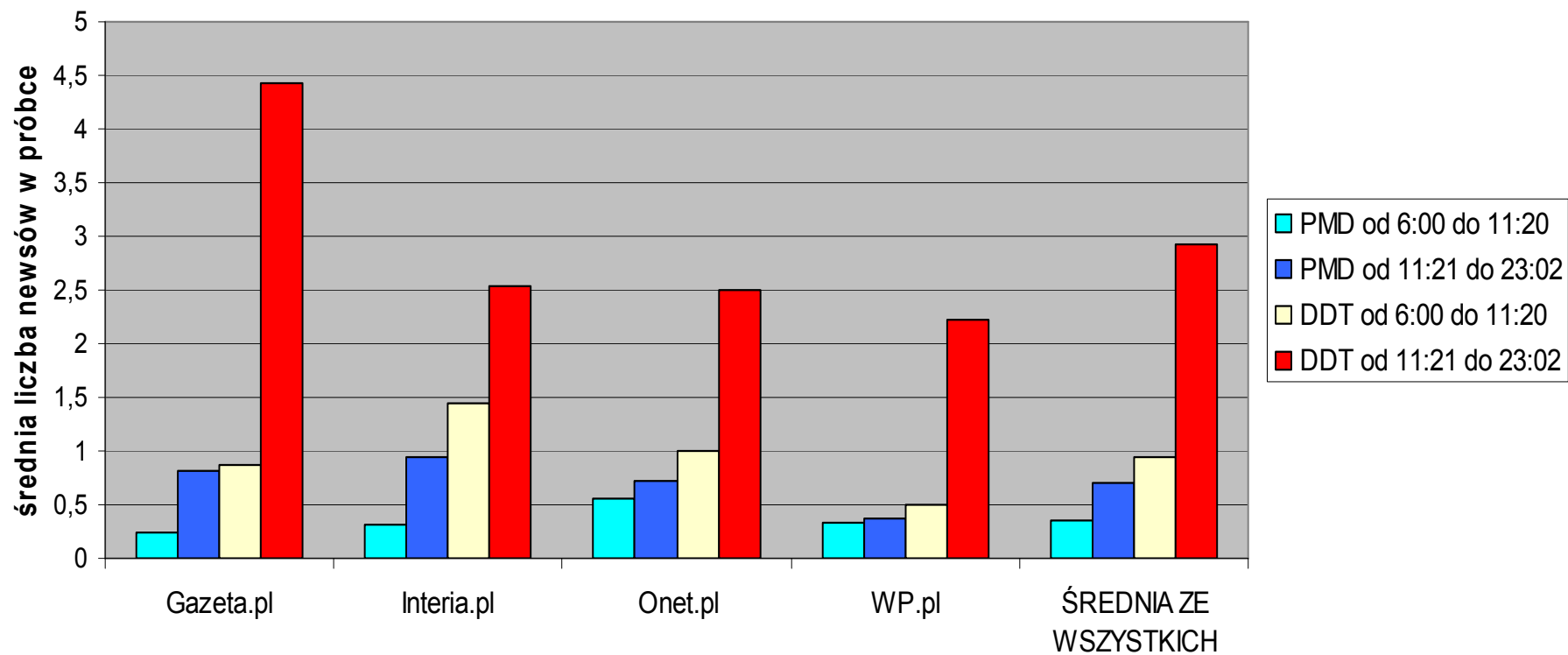
Początki afery hazardowej

Liczba artykułów z „Gazety Wyborczej”, poświęconych w przeciągu dwóch pierwszych tygodni od wybuchu tzw. „afery hazardowej” (czyli od 1 X 2009 do 14 X 2009), trzem osobom: Zbigniewowi Chlebowskiemu (0,99), Grzegorzowi Schetyńskiemu (0,51) oraz Mirosławowi Drzewieckiemu (0,59) właśnie.

- **Zbigniew Chlebowski: 57 tekstów**
- **Mirosław Drzewiecki: 55**
- **Grzegorz Schetyński: 43.**

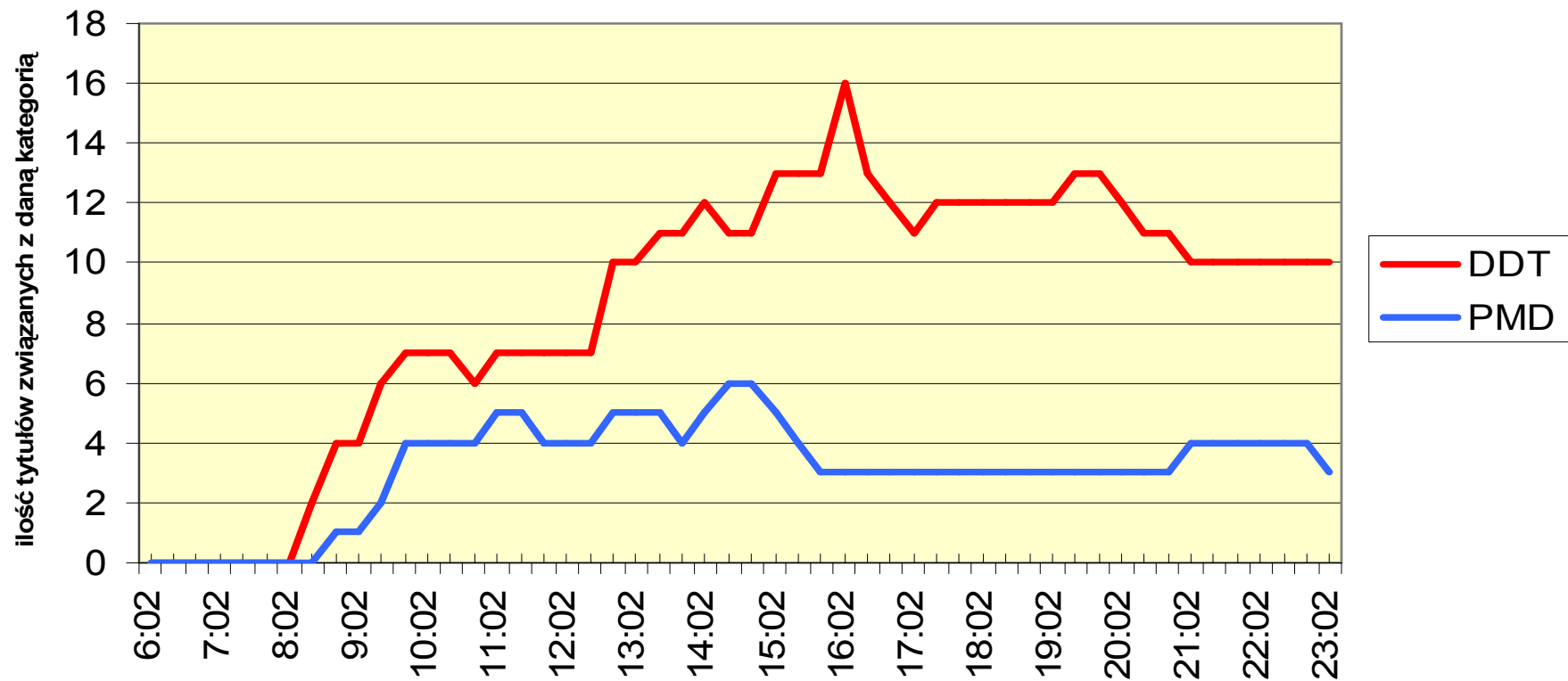
PMD a DDT

Średnia liczba newsów dotyczących Przesłuchania Mirosława Drzewieckiego i Decyzji Donalda Tuska z podziałem na godziny

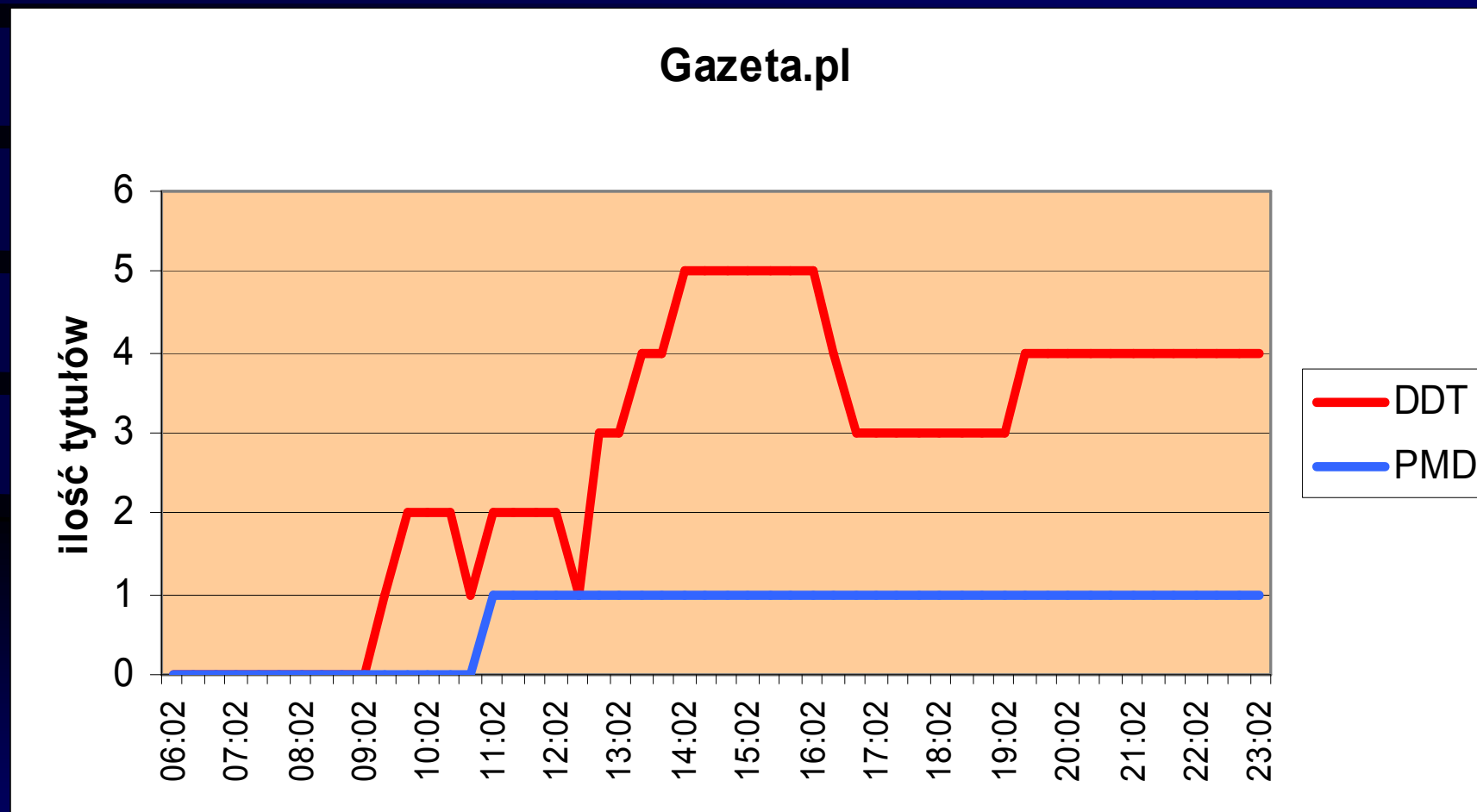
PMD a DDT cz. 2

DDT i PMD w czasie w ciągu dnia - 28 I 2010
(zbiorczo dla wszystkich portali)

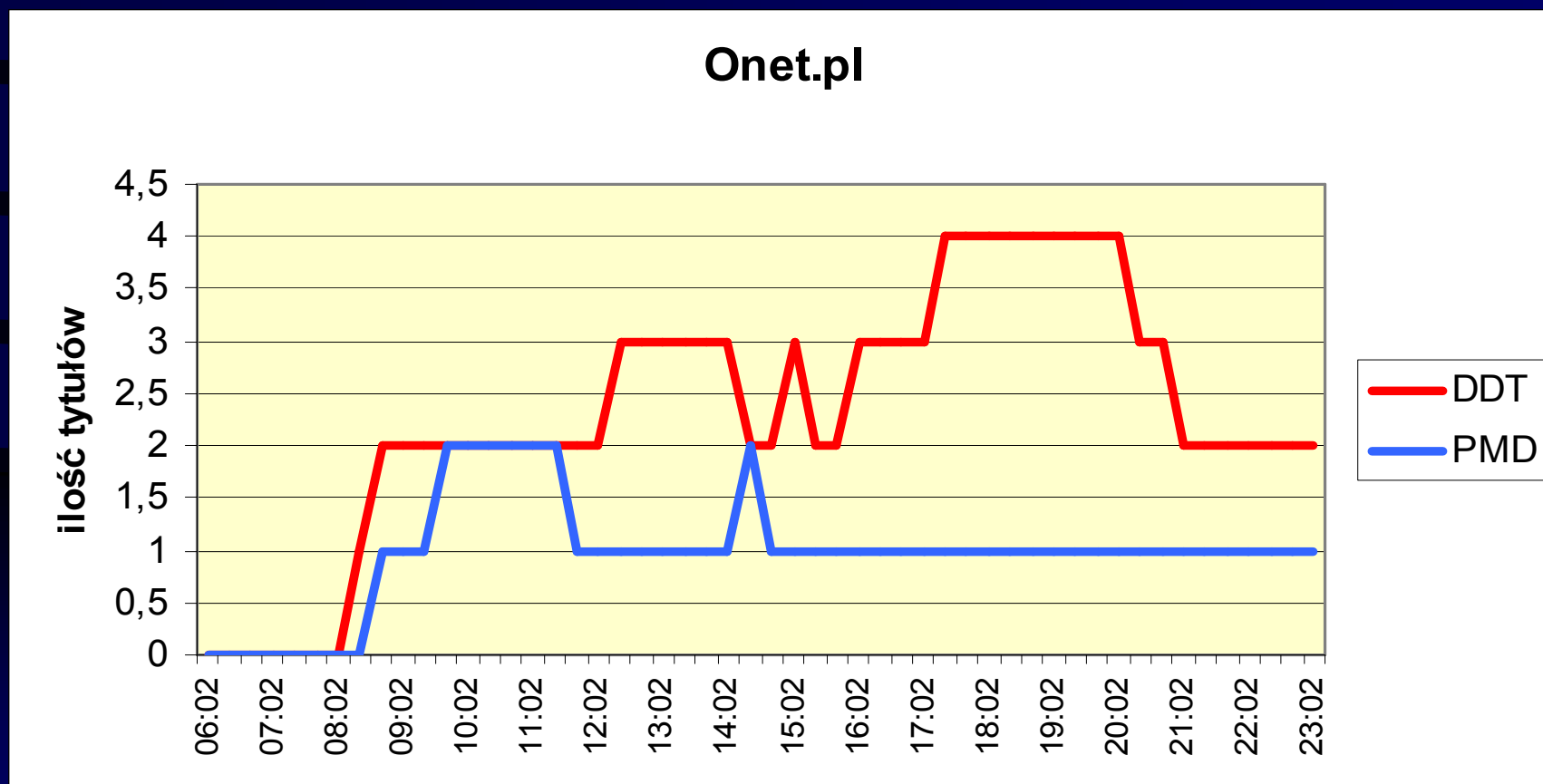

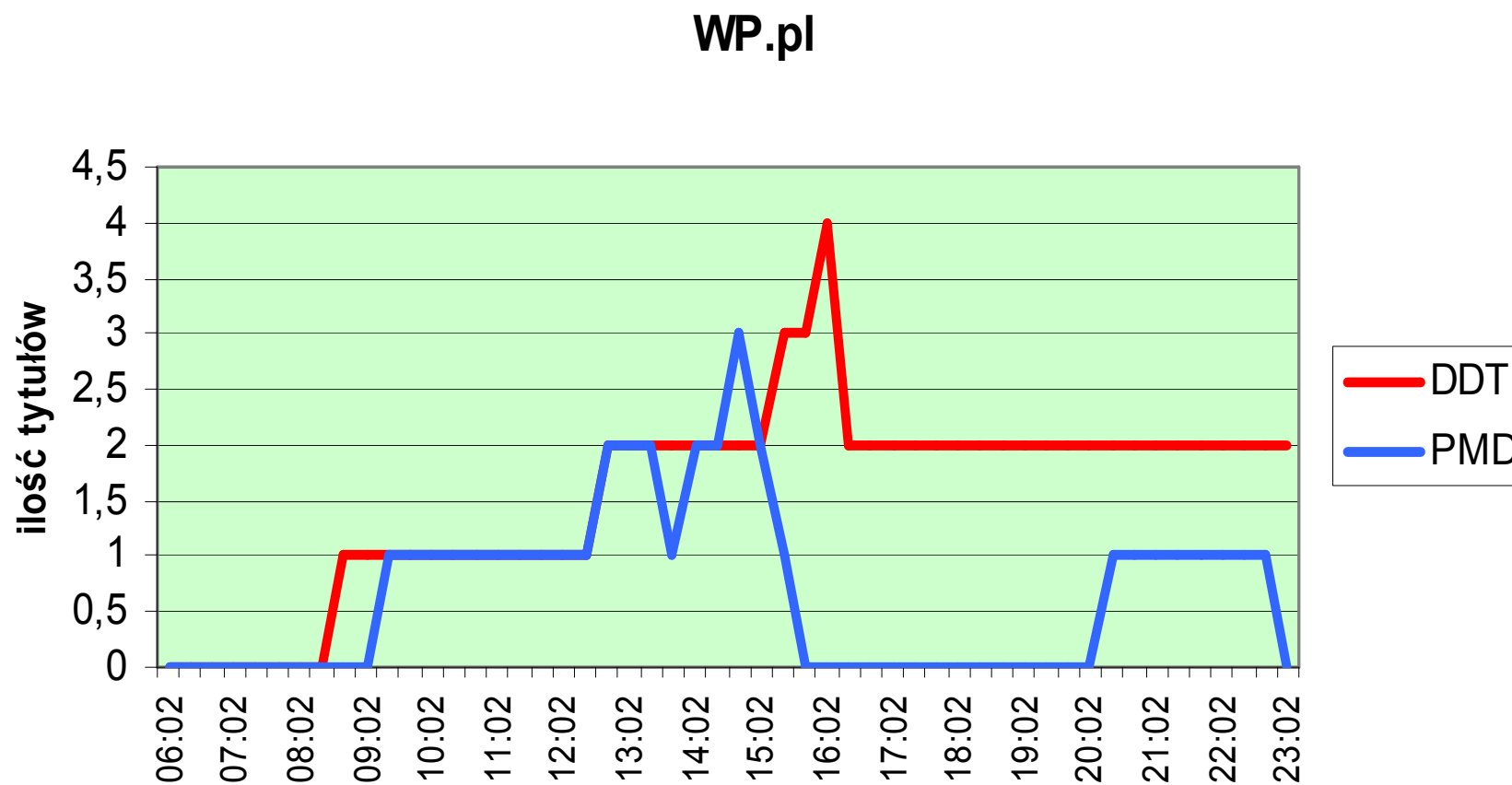
PMD a DDT gazeta.pl

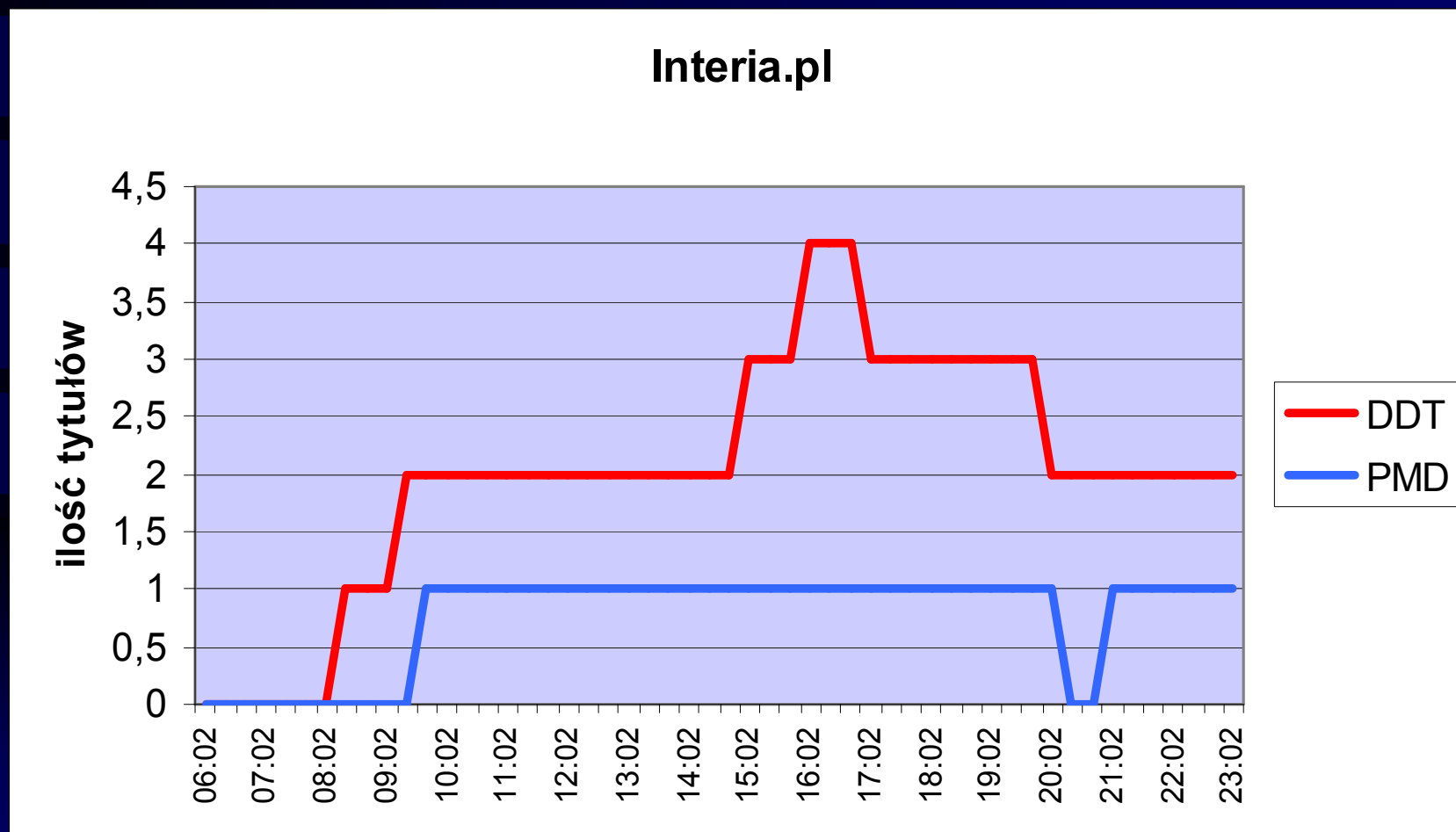
PMD a DDT onet.pl

PMD a DDT wp.pl

PMD a DDT interia.pl

Wnioski

- Istnieje w polskim dyskursie medialnym możliwość stosowania metody przykrywki – zarządzania przestrzenią internetową
- Aktorzy posiadający odpowiednie zasoby mają możliwość współtworzenia agendy medialnej
- Agenda medialna = agenda publiczna (społeczna)
- „Kulturę newsów” mogą współtworzyć działający w przestrzeni medialnej aktorzy, których działania determinuje ich własny interes.